

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.001.02.2020

Przemysław Daca
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/20/501 – „Badanie sprawozdań finansowych projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach
Odry i Wisły”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (dalej: „RZGW WL” lub „Zarząd”), ul. Norwida 34, 50-950 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Przemysław Daca, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ¹ .
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.2. Prawidłowość wydatkowania środków Projektów, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej.
Okres objęty kontrolą	Kontrolą objęty został 2019 r. z uwzględnieniem zdarzeń, jakie nastąpiły w okresach wcześniejszych i późniejszych, jeśli miały one wpływ na zjawiska będące przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ² (dalej: „ustawa o NIK”).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Ksymena Kramarczyk-Rosiak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/50/2020 z dnia 26 lutego 2020 r.2. Mariusz Orawczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/47/2020 z dnia 26 lutego 2020 r.3. Cezary Mazik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/48/2020 z dnia 26 lutego 2020 r. <p>(akta kontroli: tom I, str. 1-4; tom II, str. 1)</p>

¹ Od dnia 17 stycznia 2018 r. Obowiązki Dyrektora RZGW WL, od dnia 9 sierpnia 2019 r. pełni Pan Mariusz Przybylski, natomiast w okresie od 18 maja 2018 r. do 8 sierpnia 2019 r. funkcję tą pełnił Pan Mateusz Surowski.
² Dz.U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW WL w zakresie sporządzenia za 2019 r. sprawozdań finansowych Projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach Odry i Wisły.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą powyższej oceny ogólnej były oceny cząstkowe w kontrolowanych obszarach, w których pozytywnie oceniono zapewnienie bieżącego zabezpieczenia finansowego Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry (dalej: „Projekt OPDO”) oraz Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (dalej: „Projekt OPDOW”), zarówno pod kątem zapotrzebowania, jak i uruchomienia środków finansowych. Badane zamówienia publiczne udzielone w ramach Projektu OPDOW było zgodne z obowiązującymi przepisami oraz wymogami Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (dalej: „BŚ” lub „MBOiR”). Pozytywnie oceniono także ponoszenie przez RZGW WL wydatków zgodnie z celami obu Projektów oraz właściwe ich rozliczanie i prawidłowe ujmowanie w ewidencji księgowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDO

1.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDO

Opis stanu faktycznego

RZGW WL w 2019 r. na realizację Projektu OPDO wydatkował łącznie 24 539 575,94 PLN⁴. Wydatki te poniesione zostały na modernizację wrocławskiego węzła wodnego, w ramach komponentu B, w tym podkomponentów:

- B2 - ściany oporowe, poszerzenie kanałów oraz budowle wodne – 2 461 187,29 PLN (10,02% wydatków poniesionych przez RZGW WL na realizację tego Projektu ogółem w 2019 r.);
- B3 - przebudowa kanału ulgi Odra – Widawa (II etap) - 17 422 247,83 PLN (71,04% wydatków ogółem);
- B4 - projekty budowlane, nadzór budowlany i administracja – 3 849 650,88 PLN (15,66% wydatków ogółem);
- B5 - pozyskiwanie prawa dysponowania nieruchomościami dla celów inwestycyjnych – 806 489,94 PLN (3,28% wydatków ogółem).

W 2019 r. kontrolowana jednostka nie poniosła wydatków w ramach komponentów C i D.

(akta kontroli: tom II, str. 75-77,79,82-99)

Do dnia 31 grudnia 2019 r. rozliczono i zamknięto siedem kontraktów realizowanych przez RZGW WL (pięć budowlano-montażowych). W przypadku pozostałych pięciu kontraktów łączna wartość roszczeń (per saldo) wynosiła 50 941 309,57 PLN, z czego kwotę 68 430 324,67 PLN stanowiły roszczenia wykonawców, a 17 489 015,10 PLN zamawiającego.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Ponadto RZGW WL wydatkował 40 000,00 PLN z tytułu opłaty sądowej za wezwanie do próby ugodowej jednego z wykonawców zadań Projektu OPDO. Środki te nie zostały rozliczone jako środki kwalifikowalne tego Projektu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. finansowanie i realizacja zadań inwestycyjnych komponentu B przedstawiały się następująco:

Podkomponent B1: Odbudowa obwałowań i kanałów przeciwpowodziowych:

W latach 2013 – 2014 zakończono roboty w ramach kontraktów: B1-1 „Modernizacja obwałowania Blizanowice – Trestno”, B1-2 „Modernizacja obwałowania Kotowice – Siedlce”, B1-3 „Budowa i modernizacja innych obwałowań powyżej m. Wrocławia” i B1-11 „Budowa i modernizacja innych obwałowań poniżej m. Wrocławia”. W 2019 r. nie wydatkowano środków na ich rozliczenie, przy czym na dzień 31 grudnia 2019 r. sporne pozostawały roszczenia wykonawców kontraktów B1-1 (149 930,57 PLN⁵) i B3-1 (960 865,24 PLN⁶).

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

Podkomponent B2: Modernizacja murów oporowych, kanałów i budowli hydrotechnicznych:

Kontrakt B2-3.1 Modernizacja i udrożnienie Kanału Powodziowego, udrożnienie Starej Odry od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do Mostów Kolejowych Poznańskich⁷:

Realizacja robót została zakończona w terminie, tj. do dnia 30 czerwca 2015 r. W dniu 29 grudnia 2017 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania (tj. potwierdził wypełnienie przez Wykonawcę obowiązków w zakresie wykonania i wykończenia robót oraz usunięcia wszelkich usterek). Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego Kontraktu wydatkowano 323 893 779,31 PLN, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 111,85%⁸.

W 2019 r. nie wydatkowano środków na jego rozliczenie. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. sporne pozostawało roszczenie wykonawcy o zwiększenie ceny kontraktowej o kwotę 15 386 031,65 PLN⁹.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

⁵ Brak ostatecznego rozliczenia z uwagi na odmowę złożenia przez Wykonawcę wniosku o ostateczne rozliczenie i zwolnienia z zobowiązań. Wykonawca nie podziela poglądu RZGW WL, że roszczenie nr 5 z dnia 8 listopada 2013 r. uległo przedawnieniu na mocy art. 118 Kodeksu cywilnego. Wykonawca nie podjął działań prawnych po powiadomieniu w dniu 25 marca 2014 r. przez Zamawiającego o niezadowoleniu od decyzji Komisji Rozjemstwa w Sporach w sprawie tego roszczenia z wydanej w lutym 2014 r.

⁶ Brak ostatecznego rozliczenia z uwagi na trwające od 2016 r. postępowanie administracyjne w sprawie usunięcia odpadów, które zakończyło się ostateczną decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu z 21 lutego 2019 r. W związku z podjęciem prac wywozowych przez wykonawcę w lutym 2020 r. i koniecznością złożenia końcowej dokumentacji rozliczeniowej, termin zapłaty przewidziany został na maj 2020 r.

⁷ W dniu 1 sierpnia 2012 r. została zawarta umowa nr WWW/3/2012 z Konsorcjum Energopol Szczecin S.A. (Lider), JSC Euro-Asian Construction Corporation „EVRASCON” (Partner) na realizację kontraktu B2-3.1 za kwotę 279 085 663,68 PLN. Pierwotny termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 14 października 2014 r., a czas ich trwania na 756 dni. W wyniku wprowadzenia zmian do ww. kontraktu, termin ten został przesunięty na dzień 30 czerwca 2015 r., a czas realizacji inwestycji zwiększono do 1015 dni. Wartość tego kontraktu wzrosła do kwoty 289 576 088,56, przy czym w oparciu o ostateczne rozliczenie wynosiła 323 893 779,31 PLN.

⁸ Zawarte kontrakty w ramach realizacji Projektu OPDO są kontraktami obmiarowymi. W takim kontrakcie zostaje określone wynagrodzenie wykonawcy na podstawie zestawienia planowanych prac i ich przewidywany koszt (przedmiar robót). Natomiast zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót. Ponadto w przypadku wystąpienia konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych potwierdzonych decyzją Inżyniera, ich wartość ustalana jest na zasadach określonych w Warunkach Kontraktowych i nie stanowi to podstawy do zmiany umowy.

⁹ Roszczenie wykonawcy o zwiększenie ceny kontraktowej o kwotę 15 386 031,65 PLN było przedmiotem m.in. próby ugodowej, przeprowadzonej na wniosek wykonawcy w dniu 26 września 2018 r. przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Woli. Do ugody nie doszło, a Wykonawca poinformował, że w sytuacji braku polubownego załatwienia kwestii spornych za pośrednictwem Sądu Rejonowego skieruje je do rozpatrzenia przez Sąd Arbitrażowy. Zamawiający w 2019 r. podejmował próby podjęcia rozmów z wykonawcą, a w czerwcu 2019 r. złożył propozycję zapłaty kwoty 838 176,58 PLN pod warunkiem rezygnacji ze wszystkich pozostałych roszczeń. Wykonawca nie zareagował na propozycję, a w czerwcu 2019 r. do Sądu Rejonowego Centrum – Szczecin w Szczecinie złożył wniosek o ogłoszenie upadłości, zmieniony na wniosek restrukturyzacyjny.

Kontrakt B2-3.2 Pogłębianie i poszerzanie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych¹⁰:

Zakończenie robót nastąpiło w dniu 26 września 2016 r., z przekroczeniem terminu o 280 dni. W dniu 24 stycznia 2018 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania. Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano 414 167 541,78 PLN, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 135,31%¹¹.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. nie występowały sporne roszczenia finansowe na ww. kontrakcie. Natomiast w toku pozostawała sprawa z wniosku wykonawcy o udział Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej: „PGW WP”) w charakterze interwenienta ubocznego w prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie z powództwa m.in. Polkomtel Infrastruktura Sp. z o.o. sprawie dotyczącej uszkodzenia światłowodu w trakcie realizacji robót kontraktowych¹².

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

Kontrakt B2-2.1 Modernizacja Bulwarów Odry Śródmiejskiej¹³:

Zakończenie robót nastąpiło w dniu 9 października 2015 r., z przekroczeniem terminu o 70 dni. W dniu 26 września 2018 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania. Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego Kontraktu wydatkowano 73 052 953,56 PLN, co oznaczało zaawansowanie finansowe na poziomie 111,58%¹⁴. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. sporne pozostawały wzajemne roszczenia stron kontraktu, w tym wykonawcy w łącznej kwocie 5 628 502,17 PLN¹⁵ i zamawiającego w kwocie 1 612 135,69 PLN¹⁶.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

¹⁰ W dniu 24 października 2012 r. została zawarta umowa nr WWW/06/2012 z „Sinohydro Corporation Limited” (dalej: Sinohydro) na realizację kontraktu B2-3.2 za kwotę 306 085 879,72 PLN. Pierwotnie termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 8 stycznia 2015 r., a czas ich trwania na 784 dni. W wyniku wprowadzenia zmian do tego kontraktu, termin zakończenia robót został przesunięty na dzień 21 grudnia 2015 r., a czas realizacji inwestycji wydłużono do 1131 dni.

¹¹ Kontrakt obmiarowy - zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót.

¹² W dniu 25 czerwca 2019 r. do RZGW WL wpłynęło zawiadomienie o tej sprawie.

¹³ W dniu 31 sierpnia 2012 r. zawarta została umowa nr WWW/04/2012 z „Konsorcjum POLAQUA S.A.” (Lider) i „DRAGADOS S.A.” (Partner) na realizację kontraktu B2-2.1 za kwotę 54 448 495,15 PLN. Pierwszy termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 22 września 2014 r., a czas ich trwania na 721 dni. Wskutek wprowadzenia zmian do przywołanego kontraktu, termin ten został przesunięty na dzień 31 lipca 2015 r., a tym samym czas na ukończenie inwestycji zwiększono do 1033 dni. Również wartość kontraktu uległa zwiększeniu do kwoty 65 473 947,70 PLN.

¹⁴ Kontrakt obmiarowy - zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót.

¹⁵ Roszczenia dotyczyły w szczególności zwrotu kosztów ogólnego zarządu wraz z odsetkami w kwocie 2 547 364,00 PLN, dodatkowej płatności z tytułu nierozliczonych robót budowlanych oraz obniżonych wycen robót dodatkowych na kwotę: 1 271 424,55 PLN oraz robót nierozliczonych w KŚP w sumie na kwotę 1 602 748,50 PLN. Sprawa roszczeń była przedmiotem Komisji ds. Rozjemstwa w Sporach (2017 r.) i postępowania arbitrażowego (2018 r.). Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie wyrokiem Sądu Polubownego sygn. SA 71/18 z dnia 7 stycznia 2020 r. zasądził od pozwanego PGW WP RZGW we Wrocławiu zapłatę na rzecz POLAQUA sp. z o.o.: [1] wierzytelności głównej w kwocie 2 136 313,57 PLN, [2] odsetek ustawowych od wierzytelności głównej od daty wniesienia pozwu, tj. od 18 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty w kwocie 186 707,95 PLN, [3] kosztów postępowania w kwocie 78 126,00 PLN, [4] kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 35 000,00 PLN (łącznie 2 436 147,52 PLN). PGW WP dokonał zapłaty z zastrzeżeniem zwrotu, gdyż obsługa prawna analizuje możliwość zaskarżenia wyroku do Sądu Apelacyjnego. W dniu 31 grudnia 2019 r. RZGW WL złożył do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie pozew o zapłatę noty obciążeniowej z dnia 28 lutego 2018 r. związanej z obniżeniem wartości przedmiotu umowy na skutek wad trwałych na kontrakcie o wartości 85 958,98 PLN.

¹⁶ Roszczenie dotyczyło nieusunięcia wad (usunął je wykonawca zastępczy) oraz wadliwości powiadomienia o wyborze wykonawcy zastępczego w zakresie usunięcia wad i wykonania prac zaległych. Sprawa była przedmiotem prac Komisji Rozjemstwa w Sporach (2017 r.), Sądu Arbitrażowego (2017r.) oraz złożonego dnia 31 grudnia 2019 r. przez RZGW WL pozwu do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie o zapłatę kwoty 1 752 473 PLN tytułem zwrotu kosztów poniesionych na wykonanie zastępcze. Sąd Arbitrażowy nie ustalił dotąd terminu rozprawy.

Kontrakt B2-4.2 Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) – Przebudowa Jazu Wrocław¹⁷:

Realizacja robót właściwych zakończyła się w czasie na ich ukończenie, tj. dnia 16 października 2015 r. W dniu 29 grudnia 2017 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania. Do 31 grudnia 2019 r. w ramach Kontraktu wydatkowano 50 135 060,87 PLN, co oznaczało zaawansowanie finansowe na poziomie 102,71%¹⁸. Podpisanie w grudniu 2019 r. ugody mediacyjnej z Syndykiem masy upadłościowej pierwotnego lidera konsorcjum¹⁹ i porozumienia z wykonawcą kontraktu zakończyło sporne kwestie rozliczeń kontraktu. Z tego tytułu, w dniu 30 grudnia 2019 r., PGW WP dokonało na rzecz ww. płatności w wysokości odpowiednio 1 998 453,93 PLN i 364 765,09 PLN.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

Podkomponent B3: Przebudowa kanału przeciwpowodziowego w dolinie Widawy:

B3-1 „Odcinek: Przelew Odra Widawa do mostu kolejowego (ul. Krzywoustego)”²⁰

Zakończenie robót nastąpiło w dniu 31 maja 2018 r. W dniu 26 czerwca 2018 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania, a w dniu 31 października 2018 r. końcowe świadectwo Płatności. Trwał trzyletni okres zgłaszania wad dla obiektów mostowych i do dnia 31 grudnia 2019 r. nie zgłoszono roszczeń. Do 31 grudnia 2019 r. w ramach kontraktu wydatkowano 187 737 410,04 PLN, co oznaczało zaawansowanie finansowe na poziomie 83,31% wartości kontraktu.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

B3-2 „Odcinek: Rzeka Widawa od mostu kolejowego (ul. Krzywoustego) do ujścia do Odry”²¹.

Roboty zakończono 28 września 2018 r. W dniu 26 października 2018 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwa przejęcia robót. W 2019 r. wydane zostało pozwolenie na użytkowanie dla Mostu Widawskiego i Estakady Psary oraz obiektów wałowych. Trwał okres zgłaszania wad dla obiektów wałowych oraz dla obiektów mostowych. W dniu 27 lutego 2019 r. wydane zostało przejściowe świadectwo płatności. Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach kontraktu wydatkowano 134 789 659,86 PLN, czyli 84,92% wartości zawartego kontraktu.

¹⁷ W dniu 19 sierpnia 2012 r. zawarta została umowa nr WWW/05/2012 z „Konsorcjum Hydrobudowa Gdańsk S.A.” (Lider), „Zaladani Staveb a.s.” (Partner) na realizację kontraktu B2-4.2 za kwotę 36 263 989,88 PLN. Ze względu na niewypłacalność Lidera Konsorcjum w dniu 18 lutego 2015 r. RZGW WL odstąpił w trybie natychmiastowym od umowy z „Hydrobudową Gdańsk S.A.”. Ponieważ odstąpienie to nie dotyczyło drugiego uczestnika Konsorcjum, na mocy Poprawki nr 3 do umowy nr WWW/05/2012, zawartej w dniu 17 marca 2015 r., „Zakładni Staveb a.s.” realizował ten kontrakt samodzielnie. W dacie zawarcia ww. umowy termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 1 października 2014 r., a czas ich trwania na 721 dni. W wyniku wprowadzonych zmian do umowy termin ten został przesunięty na 16 października 2015 r., a czas realizacji robót do 1101 dni. Jednocześnie do wysokości 48 810 773,37 PLN zwiększona została wartość zadania, tj. o 12 546 783,49 PLN.

¹⁸ Kontrakt obmiarowy - zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót.

¹⁹ W dniu 20 marca 2015 r. Sąd na wniosek tego wykonawcy ogłosił jego upadłość likwidacyjną.

²⁰ Umowę z wykonawcą Kontraktu B3-1 "SKANSKA" Spółka Akcyjna podpisano w dniu 23 września 2014 r. na kwotę 225 357 328,70 PLN z terminem wykonania 720 dni, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r. W dniu 23 grudnia 2016 r. do przedmiotowej Umowy zawarto aneks nr 1, wprowadzający podział robót na dwa odcinki oraz wydłużający termin wykonania odcinka nr II o 194 dni, łącznie do 914 dni, tj. do dnia 30 czerwca 2017 r. Termin realizacji odcinka nr I pozostał bez zmian, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r. W dniu 29 czerwca 2017 r. zawarto z wykonawcą zadania B3-1 aneks nr 2, którym wydzielono Odcinek III, składający się z robót dodatkowych oraz wydłużono termin realizacji obiektu WWW 40 (Jaz kłapowy, zadanie Odcinka II) w części dotyczącej wykonania przyłącza energetycznego oraz aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki wraz z przyłączem światłowodowym - do dnia 30 listopada 2017 r.

²¹ Umowę z wykonawcą prac Mota – Engil Central Europe S.A. podpisano w dniu 23 września 2014 r. na kwotę 158 768 794,15 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 720 dni, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. do rozstrzygnięcia pozostawały kwestie sporne pomiędzy zamawiającym a wykonawcą w zakresie realizacji Kontraktu (tj. roszczenia wykonawcy w łącznej kwocie 46 304 995,04 PLN i zamawiającego w kwocie 15 876 879,41 PLN).

Roszczenia wykonawcy dotyczyły m.in:

- braku dostępu do terenu budowy, przedłużenia czasu na ukończenie i zwrotu dodatkowych kosztów w okresie do dnia 5 lipca 2017 r. oraz dodatkowe 148 dni z tytułu doszczelnienia podłoża w kwocie 14 965 758,74 PLN;
- przedłużenia czasu na ukończenie i zwrotu dodatkowych kosztów w okresie od dnia 1 grudnia 2017 r. do dnia 5 lipca 2018 r. w wysokości 13 203 007,96 PLN;
- zwrotu kosztów za materiały gruntowe do budowy nasypów wałowych – kwota roszczenia 13 326 708,37 PLN;
- niesprzyjających warunków atmosferycznych w miesiącu maju 2018 r. i ich skutków w wysokości 48 135,55 PLN;
- zgłoszonego w dniu 28 lutego 2019 r. roszczenia o ustalenie nowej stawki na kwotę 1 417 195,01 PLN,

przy należnej Zamawiającemu karze umownej za opóźnienie w zakończeniu robót.

Rozliczenie kontraktu w zakresie ww. roszczeń w 2019 r. objęte zostało wzajemnymi wezwaniami stron do zapłaty, a w 2020 r. stało się także przedmiotem prac wspólnej komisji ds. spraw rozliczenia kontraktu z udziałem ekspertów. W razie braku porozumienia stron, ww. kwestie objęte zostaną arbitrażowym postępowaniem sądowym, co obarczone jest ryzykiem nierozstrzygnięcia sprawy wzajemnych roszczeń przed datą zakończenia realizacji umów z BS i Bankiem Rozwoju Rady Europy (dalej: „BRRE”) dotyczących Projektu OPDO.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

W ramach **podkomponentu B4 Projektu OPDO w 2019 r.** usługi konsultanckie świadczone były przez Konsultantów Wsparcia Technicznego (dalej: Konsultant”) w ramach dwóch umów: [1] z dnia 8 października 2009 r.²² pn. „Nadzór projektowo-konstrukcyjny nad pracami ochrony przeciwpowodziowej, celem modernizacji systemu kanałów przeciwpowodziowych Miasta Wrocławia” – komponent B2 i B, (kontrakt zakończył się z dniem 30 września 2018 r.); [2] z dnia 14 października 2009 r.²³ na usługi pn. „Nadzór projektowo – konstrukcyjny nad pracami ochrony przeciwpowodziowej celem modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego” (kontrakt zakończył się z dniem 31 lipca 2019 r.).

Do dnia 31 grudnia 2019 r. na realizację kontraktu B4-1 wydatkowano łącznie 86 805 484,28 PLN, w tym na usługi w ramach podkomponentu C3 kwotę 3 646 556,40 PLN (99,8% kwoty maksymalnej kontraktu). Mające miejsce w 2019 r. skrócenie do dnia 31 lipca 2019 r. okresu świadczenia usług konsultacyjnych w ramach tego kontraktu było wynikiem ujęcia realizacji zadania dotyczącego przeciwdziałania tzw. cofce dynamicznej na rzece Widawie jako zadania 1B.7²⁴ w planie zamówień Projektu OPDOW²⁵. Aneks nr 28 do kontraktu B4-1 postanowiono, że usługi związane z tym zadaniem oraz wsparciem przez

²² Konsorcjum firm: URS Infrastructure & Environment UK Limited, Halcrow Group Limited UK, BRL Ingenierie France i URS Polska sp. z o.o., a od 20 lipca 2015 r. po zmianie nazwy jednego z uczestników Konsorcjum: AECOM Infrastructure & Environment UK Limited, Halcrow Group Limited UK, BRL Ingenierie France i AECOM Polska sp. z o.o.

²³ Konsorcjum firm: Grontmij Polska spółka z o.o., Grontmij Nederland B.V.; Artelia Ville & Transport SAS, Artelia Spółka z o.o.; Ekocentrum spółka z o.o. Z dniem 11 kwietnia 2016 r. firma Grontmij Polska Spółka z o.o. zmieniła nazwę na Sweco Consulting Spółka z o.o.

²⁴ Zadanie 1B.7 – „WWW Widawa – przebudowa zabezpieczenia systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długoleśka, Wisznia Mała i Wrocław”.

²⁵ Zadanie to pierwotnie miało być realizowane w ramach Projektu OPDO, po decyzji KSP i zgodzie BS zostało przesunięte do realizacji w ramach Projektu OPDOW.

Konsultanta zakończenia i rozliczenia robót w ramach kontraktów zawartych przez były Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych zostaną przeniesione do kontraktu konsultingowego 5.4. realizowanego w ramach Projektu OPDOW. Stosowne zapisy o rozszerzeniu zakresu usług zawarto w Aneksie nr 12 do Kontraktu 5.4. Na zmiany kontraktów uzyskano zgodę „no objection” BŚ.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20,387-389)

Zgodnie z warunkami drugiego z ww. kontraktów (zakończonego w dniu 30 września 2018 r.), w 2019 r. Konsultant (AECOM Sp. z o. o.) świadczył na rzecz RZGW WL nieodpłatnie usługę Inżyniera Kontraktu na zadaniu B2-4.2 - Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW). Usługa ta polegała na wydaniu świadectwa ostatecznego w dniu 13 grudnia 2019 r.

Jednakże pomimo zamknięcia wzajemnych rozliczeń finansowych stron kontraktu z dnia 18 października 2009 r.²⁶, do końca 2019 r. nie doprowadzono do formalnego zakończenia usług konsultingowych, tj. końcowej akceptacji ich wykonania przez RZGW WL. Zarząd nie zatwierdził bowiem raportu końcowego i oświadczenia końcowego Konsultanta. W dniu 31 października 2018 r. Konsultant przekazał raport końcowy z realizacji umowy konsultingowej, do którego Zarząd w dniu 20 grudnia 2018 r., a następnie w dniu 29 maja 2019 r. wniósł uwagi. W lipcu 2019 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Konsultanta w celu omówienia uwag do raportu końcowego, a w dniu 8 lipca 2019 r. przesłane zostały Konsulatowi kolejne uwagi Zarządu. Do dnia 27 kwietnia 2020 r., mimo ponagieł ze strony RZGW WL, nie odniósł się on do uwag i nie przesłał poprawionej wersji raportu. W postanowieniach kontraktu nie określono terminu końcowego na zatwierdzenie raportu końcowego²⁷. Jednakże wskazano, że usługi konsultingowe będą uważane za zakończone i ostatecznie zaakceptowane dopiero po zatwierdzeniu raportu końcowego i wystawieniu oświadczenia końcowego.

(akta kontroli: tom II, str. 148-153, 390-399)

Dyrektor RZGW WL wyjaśnił, że w przeciągu ostatniego roku miały miejsce telefoniczne i e-mailowe ponaglenia ze strony klienta z równoczesnymi deklaracjami Konsultanta, że w najbliższym czasie całość dokumentacji zostanie przekazana wraz z poprawionym raportem końcowym. Ostatnia taka deklaracja została wyrażona w dniu 24 marca 2020 r., jednakże do 12 maja 2020 r. Zarząd nie otrzymał ostatecznych uzupełnień, w tym poprawionego raportu końcowego. Należy zwrócić uwagę, że warunki kontraktu na usługi konsultingowe nie dają narzędzi formalnych do dochodzenia od Konsultanta poprawy raportu końcowego. Ponadto Konsultant, jako autor raportu końcowego, ma wyłączne prawa do kształtowania jego treści. Warunki kontraktu nie przewidują możliwości nałożenia sankcji finansowych w postaci np. kary umownej (wzorcową istotą kontraktu usługowego realizowanego według zasad BŚ, jest założenie stosunku stron opartego na zasadach zaufania i pełnomocnictwa, a nie na zasadzie przełożony-podwładny (Klauzula 1.2 - Relacje pomiędzy Stronami - Warunków Ogólnych Kontraktu).

(akta kontroli: tom II, str. 6-9,614)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

²⁶ Wynikających z akceptacji raportów miesięczny za okres od października 2009 r. do września 2018 r. i wypłacie Konsultantowi należnego wynagrodzenia w łącznej kwocie 41 922 892,48 PLN.

²⁷ Zgodnie z postanowieniami kontraktu, Konsultant zobowiązany został do bezzwłocznego wniesienia do raportu wszelkich niezbędnych poprawek, po czym procedura zatwierdzania raportu jest powtarzana.

1.2. Finansowanie Projekt OPDO, zapotrzebowanie na środki i jego uruchamianie

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane w 2019 r. przez RZGW WL wydatki związane z Projektem OPDO wynosiły łącznie 24 539 575,94 PLN.

W 2019 r. na realizację zadań RZGW WL w ramach Projektu OPDO zapotrzebowano środki finansowe w wysokości 25 339 000,00 PLN, w tym 3 273 000,00 PLN pochodziło z MBOiR, 4 523 000,00 PLN z BRRE oraz 17 543 000,00 PLN z budżetu państwa²⁸. Na wniosek RZGW WL, mający odzwierciedlenie w decyzji Ministra Finansów (dalej: „MF”) z dnia 30 grudnia 2019 r., zmniejszono kwotę przyznanego na ten cel finansowania²⁹ o 785 000,00 PLN, tj. o 3,1%. Uzasadnieniem złożonego wniosku było m.in.: przedłużające się rozliczanie finansowe kontraktu B2-4.2. W szczególności spowodowane skierowaniem przez Sąd Okręgowy w Warszawie sprawy o zapłatę roszczeń z powództwa Syndyka masy upadłościowej Hydrobudowa Gdańsk S.A. w upadłości likwidacyjnej (lidera pierwotnego wykonawcy) do postępowania mediacyjnego oraz potrzebą rozliczenia ostatecznego z wykonawcą kończącym ten kontrakt.

Niewykorzystana kwota 14 424,06 PLN przyznanego z budżetu państwa finansowania Projektu OPDO, została zwrócona na rachunek budżetu państwa w dniu 31 grudnia 2019 r.

(akta kontroli: tom II, str. 1-20, 75-76, 79, 82-99, 101-150, 208-209)

Kontrola wykazała, że w 2019 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe (z Umowy Pożyczki MBOiR, Kredytu BRRE oraz z budżetu państwa) kształtował się na poziomie od 48 do 74 dni, licząc od dnia złożenia wniosku do Biura Koordynacji Projektu (dalej: „BKP”). Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie tych środków (od momentu wydania decyzji przez MF) na rachunek bankowy RZGW WL wynosił od 25 do 110 dni. Przyjąć przy czym należy, że środki te dostępne były na poziomie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (dalej: „KZGW”) w terminie od 13 do 62 dni od daty wydania decyzji MF³⁰. Tym samym, okres uruchomienia środków przyznanego na Projekt OPDO finansowania w 2019 r. był dłuższy niż w roku ubiegłym. W 2018 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe zamykał się bowiem w przedziale od 39 do 44 dni. Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie tych środków na rachunek bankowy wynosił od 21 do 67 dni.

(akta kontroli: tom II, str. 241-242, 258-269)

Kierownik Biura Projektu JRP wskazała, że RZGW WL jako jednostka organizacyjna PGW WP niemająca wpływu na procedowanie wydania decyzji MF i umowy dotacji, miała zapewnione finansowanie wydatków na projekty przez KZGW ze środków dotacji. W razie braku sfinalizowania procedury zawierania umowy o dotację lub jej aneksu, stosowano prefinansowanie wydatków z przychodów własnych PGW WP.

(akta kontroli: akta kontroli: tom II, str. 148-153)

W 2019 r. w Projekcie OPDO prefinansowano z przychodów własnych PGW WP, a następnie zrefundowano środkami dotacji, wydatki w łącznej wysokości 19 303 451,28 PLN. Wszystkie płatności ze środków własnych (łącznie 15 przypadków) dokonane zostały w I półroczu 2019 r., a ich refundacja środkami dotacji nastąpiła w okresie od czterech do 70 dni od ich prefinansowania. Wydatki prefinansowane każdorazowo przeksięgowane zostały w ciężar środków

²⁸ Jako środki towarzyszące do kredytu.

²⁹ Środki towarzyszące kredytom.

³⁰ Dostępność ustalona na podstawie liczby i dni od wydania decyzji MF do zawarcia umowy dotacji + pięć dni przewidzianych na uruchomienie środków.

pochodzących z dotacji po otrzymaniu środków na ich refundację (tj. w okresie od 19 kwietnia 2019 r. do 21 czerwca 2019 r.).

(akta kontroli: tom II, str.82-99, 148-153,344-346,349-383)

Kierownik Biura Projektu JRP wskazała, że prefinansowanie wydatków Projektu OPDO z przychodów własnych PGW WP zabezpieczało regulowanie zobowiązań wynikających z zawartych kontraktów oraz z decyzji Wojewody Dolnośląskiego ustalających odszkodowania za nieruchomości pozyskane na potrzeby realizacji Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego i występowało głównie w odniesieniu do płatności w okresie styczeń – kwiecień 2019 r. Związane to było z długim okresem oczekiwania na podpisanie przez PGW WP umowy dotacji z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dalej: „MGMiŻS”) przyznającej środki na zadania Projektu OPDO. Świadczy o tym fakt, że 12 z 15 płatności (na łączną kwotę 19 000 731,37 PLN) zrealizowanych z przychodów własnych dotyczyło zadań ujętych we wniosku RZGW WL o uruchomienie środków z 14 grudnia 2018 r.

(akta kontroli: tom II, str. 82-99, 258-260)

Zapłata ze środków własnych PGW WP wydatków w Projekcie OPDO dokonana była każdorazowo na podstawie pisemnego wniosku RZGW WL i decyzji (zgody) wydanej przez PGW WP w tym zakresie. We wnioskach każdorazowo wskazywano daty płatności zobowiązań. Przy czym w trzech przypadkach płatności na łączną kwotę 971 503,57 PLN zostały prefinansowane z przychodów własnych (29 marca 2019 r.) i zrefundowane (19 kwietnia 2019 r.) przed terminem ich zapłaty (przypadającym na okres od 21 kwietnia do 21 maja 2019 r.).

(akta kontroli: tom II, str.344-346, 400-445)

Według informacji udzielonej przez Dyrektora RZGW WL, wnioskowanie o prefinansowanie wydatków do końca marca 2019 r. miało na celu zabezpieczenie płatności w przypadku opóźnienia w podpisywaniu umowy dotacyjnej i dotyczyło wszystkich płatności (faktur) dotyczących Projektu OPDO przekazanych do zapłaty w I kwartale 2019 r. do Wydziału Księgowo-Finansowego przez Jednostkę Realizującą Projekt (dalej: „JRP”).

(akta kontroli: tom II, str. 582-606)

W dniu 31 grudnia W 2019 r. ze środków PGW WP wydatkowana została również kwota 40 000,00 PLN na opłatę sądową w związku ze złożonym przez RZGW WL wnioskiem do Sądu Rejonowego dla Krakowa - Krowodrzy o zawezwanie wykonawcy kontraktu B3-2 (Mota-Engil Central Europe S.A.) do próby ugodowej w przedmiocie wystawionej przez RZGW WL noty obciążeniowej z tytułu kary umownej za zakończenie robót po terminie. Wydatek ten nie został zaliczony przez RZGW WL do wydatków kwalifikowalnych Projektu OPDO.

(akta kontroli: tom II, str. 82-99, 387-389)

Pomimo podejmowania działań w zakresie prefinansowania wydatków Projektu OPDO przychodami własnymi PGW WP, w 2019 r. w dwóch przypadkach na 15 sfinansowanych w ten sposób³¹, zapłata zobowiązań w łącznej wysokości 468 508,00 PLN nastąpiła sześć dni po terminie ich płatności³². Uprawnieni do żądania odsetek z tego tytułu kontrahenci złożyli pisemne oświadczenia

³¹ Wskazane wydatki zostały zbadane tylko pod względem terminowości ich zapłaty i nie wchodziły w skład wylosowanej próby wydatków do badania o której mowa w pkt. 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

³² Według informacji udzielonej przez Dyrektora RZGW WL opóźnione płatności zostały uregulowane niezwłocznie po uzyskaniu zgody z KZGW na dokonanie zapłaty ze środków własnych PGW WP, wobec braku dostępnych środków Projektu OPDO w terminie płatności tych należności (luty 2019 r.). O zgodę na płatność ze środków własnych wystąpiono przed upływem terminów tych płatności, a zapotrzebowanie na środki Projektu OPDO na I kwartał 2019 r. zostało złożone przez RZGW WL w dniu 14 grudnia 2018 r., MF wydał stosowną decyzję w dniu 31 stycznia 2019 r., a środki pieniężne były do dyspozycji po podpisaniu umowy dotacji przez PGW WP i MGMTiŻS w dniu 29 marca 2019 r.

o rezygnacji z ich dochodzenia. Tym samym RZGW WL nie zapłaciło z tego tytułu odsetek. Prefinansowanie wydatków Projektu OPDO przychodami własnymi PGW WP było wynikiem zbyt długotrwałych i zbiurokratyzowanych procedur pozyskiwania środków w ramach tego Projektu. Pomimo że środki Projektu OPDO były zabezpieczone i dostępne, PGW WP zmuszone były zaangażować przejściowo środki własne, by przeciwdziałać naliczeniom przez kontrahentów odsetek za dokonanie nieterminowo płatności za zobowiązania.

(akta kontroli: tom II, str. 82-99, 344-346, 607-608, 615-619)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Plan zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie dla Projektu OPDO obowiązywał Plan zamówień (Procurement Plan) z dnia 3 listopada 2017 r.³³, który został następnie w dniu 14 kwietnia 2019 r. zaktualizowany.

W 2019 r. RZGW WL nie prowadził w ramach Projektu OPDO żadnych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, które podlegałyby kontroli/ocenie „ex post” lub „ex ante”.

(akta kontroli: tom I, str. 5)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Zagrożenia, ryzyka i problemy związane z realizacją Projektu OPDO

Opis stanu
faktycznego

Do najważniejszych zdiagnozowanych problemów, zagrożeń i ryzyk związanych z realizacją zadań Projektu OPDO należy zaliczyć m.in. ryzyko związane z niezakończeniem:

- procesu finalizacji rozliczeń, sporów i usunięcia wad - z wykonawcami kontraktów komponentu B, wynikających z gwarancji i rękojmi, w terminie rozliczenia Projektu OPDO, tj. do 30 czerwca 2020 r.;
- spraw dotyczących uregulowania odszkodowań za zajęcia czasowe i stałe nieruchomości na poczet realizacji inwestycji, co uniemożliwi pełne rozliczenie komponentu B2-3. Na kontraktach zakończonych, nieruchomości tymczasowo przejęte na cele inwestycji powinny zostać uporządkowane i odtworzone do stanu nie gorszego niż w momencie rozpoczęcia tych inwestycji³⁴.

(akta kontroli: tom II, str. 1-74, 148-152, 173-183, 462-581)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW WL w badanym obszarze.

³³ Uzyskał „no objection” BŚ w dniu 8 listopada 2017 r.

³⁴ Nie wszystkie odszkodowania zostały wypłacone za zajęcia nieruchomości w Projekcie OPDO. Jest to związane z nierozstrzygniętymi jeszcze postępowaniami administracyjnymi w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania w niektórych sprawach. Dotyczy to zarówno odszkodowań za zajęcia stałe (osiem spraw), jak i zajęcia czasowe (20 spraw).

2. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDO, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki o łącznej wartości 20 807 854,46 PLN³⁵ (84,8% wszystkich wydatków poniesionych przez RZGW WL na realizację Projektu OPDO w 2019 r.). Wydatki te dokonane zostały na podstawie siedmiu dokumentów, z których:

- dwa dokumenty, o łącznej wartości 2 363 219,02 PLN, dotyczyły podkomponentu B2 (96,0% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego podkomponentu),
- jeden dokument, o wartości 17 422 247,83 PLN, dotyczył podkomponentu B3 (100,0% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego podkomponentu),
- trzy dokumenty, o łącznej wartości 1 005 733,61 PLN, dotyczyło podkomponentu B4 (26,1% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego podkomponentu),
- jeden dokument, o wartości 16 654,00 PLN, dotyczył podkomponentu C2 (2,1% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego podkomponentu).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDO oraz warunkami umów finansowych, a środki uzupełniające z budżetu państwa zostały zapewnione i wykorzystane zgodnie z odpowiednimi umowami finansowania oraz na potrzeby, na które zostały przyznane. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, jak również zgodności z postanowieniami Umowy Pożyczki MBOiR oraz Kredytu BRRE przez upoważnione osoby i zatwierdzone do wypłaty przez Dyrektora RZGW WL. We wszystkich przypadkach prawidłowo opisano źródła ich finansowania – badane dokumenty księgowe zostały sporządzone oraz opisane zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁶ (dalej: *ustawa o rachunkowości*) oraz zgodnie z procedurami BŚ w tym zakresie. Wykazane w nich wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW WL. We wszystkich przeanalizowanych przypadkach zapłaty dokonano terminowo. Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z kontraktami zawartymi w ramach realizowanego przez RZGW WL Projektu OPDO oraz odpowiednio udokumentowane (Raporty miesięczne i finansowe Konsultanta/Inżyniera, Przejściowe/Ostateczne Świadectwa Płatności wraz z załącznikami, umowy, decyzje).

Poddane badaniom wydatki ujęte były w programie ewidencji danych (dostarczonym przez BKP) jako wydatki Projektu OPDO oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych i kwartalnych). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW WL.

(akta kontroli: tom I, str. 15-148)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

³⁵ Wydatki poniesione w 2019 r. na realizację Projektu OPDO o łącznej wartości 19 256 813,09 PLN wybrane zostały losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling) – Próbkowanie według jednostek pieniężnych. Pozostała próba badanych wydatków, tj. 1 551 041,37 PLN, wybrana została doborem celowym (jeżeli wydatek z wylosowanej próby był mniejszy niż wartość dokumentu płatniczego (ponieważ dotyczył tylko jednego źródła finansowania) sprawdzeniu podlegała cała operacja gospodarcza wyszczególniona w dokumencie płatniczym, a różnicę pomiędzy kwotą wylosowaną do badania a kwotą zbadaną wyszczególniona została jako dobór celowy).

³⁶ Dz.U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW WL w badanym obszarze.

3. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDOW

3.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDOW

Opis stanu faktycznego

W 2019 r. RZGW WL na realizację Projektu OPDOW wydatkował łącznie 160 373 874,37 PLN. Wydatki te poniesione zostały w związku z realizacją trzech komponentów (1,2 i 5), tj.:

- podkomponentu 1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze 54 309 985,08 PLN;
- podkomponentu 1C – Ochrona przed powodzią miasta Słubice - (minus)10 908 136,47 PLN³⁷;
- podkomponentu 2A – Ochrona czynna (Kotliny Kłodzkiej) - 97 718 800,00 PLN,
- komponentu 5 – Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów - 19 253 225,76 PLN.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-78,79,82-100)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. łączna kwota roszczeń zgłoszonych przez wykonawców na koniec 2019 r. wyniosła: 16 111 685,24 PLN. Ponadto zatwierdzeni podwykonawcy kontraktu 1C.1 złożyli roszczenie o zapłatę do RZGW WL zgodnie z postanowieniami zawartego kontraktu, potwierdzone do płatności bezpośredniej z tego tytułu zostało łącznie 118 278,00 PLN.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74,82-99,383-386)

Podkomponent 1B: Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze

Poniesione w ramach podkomponentu 1B wydatki dotyczyły głównie pozyskania nieruchomości na cele planowanych inwestycji³⁸ oraz zaliczek wypłaconych na poczet realizacji trzech zadań:

- 1B.1.1a „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry - przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej - Etap II” (BUDIMEX S.A) w wysokości 16 360 106,63 PLN (stanowiącej 15% wartości kontraktu zawartego 19 listopada 2019 r. z BUDIMEX SA na kwotę 109 067 377,54 PLN);
- 1B.6.1 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie - Nowa Sól etap I i II w wysokości 21 667 482,82 PLN (21 628 452,03 PLN) (15% wartości kontraktu zawartego 20 września 2019 r. z Sinohydro na kwotę 144 189 680,20 PLN);
- 1B.6.2 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie - Wężyska Chlebowo” w wysokości 14 966 934,28 PLN (14 939 973,53 PLN) (15% wartości kontraktu zawartego 20 września 2019 r. z Sinohydro na kwotę 99 599 832,52 PLN).

W ramach ww. kontraktów³⁹ do końca 2019 r. nie rozpoczęto właściwych robót budowlanych. W ramach zadań 1B.1.1 i 1B.6.2 na bieżąco z wykonawcą były wyjaśniane zaistniałe problemy. Wykonawcy tych zadań nie dopełnili formalności umożliwiających im rozpoczęcie wycinki drzew. W kontrolowanym okresie

³⁷ Ujemna wartość wydatków związana jest ze spieniężeniem gwarancji zwrotu zaliczki wykonawcy 1C.1, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia.

³⁸ Koszty wywłaszczenia i rekompensat.

³⁹ O charakterze obmiarowym, podlegającym waloryzacji.

prowadzone były prace związane z przygotowaniem do realizacji pozostałych zadań zaplanowanych w tym podkomponencie, w tym: procedowano zawieranie umowy z wykonawcą zadania 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długoleka, Wisznia Mała i Wrocław” i przygotowano dokumentację techniczną do przetargu na zadanie 1B.1/1(b) „Przebudowa mostu drogowego w Krośnie Odrzańskim wraz z dojazdami” oraz przygotowano zadanie 1B.8 „Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie” (nowe zadanie procedowane w Projekcie OPDOW).

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-79, 173-183)

Podkomponent 1C: Ochrona przed powodzią miasta Słubice

W ramach podkomponentu 1C poniesione wydatki dotyczyły płatności na rzecz wykonawcy zadania inwestycyjnego w ramach Kontraktu zawartego w 2017 r., tj.: 1C.1 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga”⁴⁰. Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego Kontraktu wydatkowano 24 108 099,06 PLN, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 21,32%. Natomiast zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 6,33%.

Z dniem 28 sierpnia 2019 r. rozwiązany został kontrakt z wykonawcą - firmą Energopol Szczecin S.A.⁴¹. Przyczyną rozwiązania kontraktu był brak mobilizacji wykonawcy do realizacji zadania, brak odpowiedniego zaplecza sprzętowego oraz dostaw materiałów do budowy/modernizacji wałów przeciwpowodziowych. W dniu 11 października 2019 r. teren budowy został przejęty od wykonawcy, a w dniu 21 listopada 2019 r. wykonawca przedłożył końcowe rozliczenie, które do końca 2019 r. nie zostało zweryfikowane. Jednocześnie rozpoczęto prace nad przygotowaniem materiałów przetargowych dla wyboru nowego Wykonawcy. Przetarg został ogłoszony w dniu 12 lutego 2020 r.

Na podstawie zawartego kontraktu, w związku z brakiem płatności przez wykonawcę, jego podwykonawcy wystąpili z roszczeniem zapłaty kwoty w wysokości 118 278,00 PLN do RZGW WL (potwierdzona kwota do płatności bezpośredniej).

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-79, 173-183)

Podkomponent 2A: Ochrona czynna Kotliny Kłodzkiej

W ramach podkomponentu 2A poniesione wydatki dotyczyły płatności na rzecz wykonawców zadań inwestycyjnych w ramach czterech kontraktów zawartych w latach 2017 - 2018, i tak:

Zadanie 2A.1/1 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszków”⁴²:

Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego Kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 39 325 759,40 PLN⁴³, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 23,57%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 12,75%. Różnica pomiędzy rzeczowym a finansowym zaangażowaniem realizacji kontraktu wynikała m.in. z wypłaty wykonawcy zaliczki oraz zwiększenia wartości i wydłużenia okresu

⁴⁰ W dniu 12 czerwca 2016 r. została podpisana umowa nr PIU.4140.4.2017.MŻ z firmą Energopol Szczecin S.A. na kwotę 113 098 500,00 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 1350 dni, tj. do dnia 21 lipca 2021 r.

⁴¹ W dniu 28 czerwca 2019 r. wykonawca złożył do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum wnioski dłużnika o ogłoszenie upadłości, następnie wnioski o restrukturyzację i sanację.

⁴² W dniu 6 grudnia 2017 r. została podpisana umowa nr OVFMP-2A.1/1 z Joint Venture firm: Przedsiębiorstwo Robót Wodnych i Ekologicznych „Eko-Wod” spółka z o.o. (lider) oraz Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Franślaw Piotr Kalemba (partner) na kwotę 121 829 862,90 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 974 dni, tj. do dnia 24 września 2020 r. W dniu 16 kwietnia 2019 r. podpisano z wykonawcą poprawkę nr 1 do umowy, którą wydłużono czas na ukończenie z 973 dni na 1 495 dni (do 28 lutego 2022 r.) oraz zwiększono wartość tego Kontraktu o 45 030 024,86 PLN (tj. do 166 859 887,76 PLN).

⁴³ W tym 17 600 000,00 PLN stanowiła zaliczka wypłacona wykonawcy.

realizacji kontraktu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. aktualne pozostawało roszczenie wykonawcy w wysokości 13 121,62 PLN dotyczące kosztów wykonania drogi tymczasowej.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-79, 173-183)

Zadanie 2A.1/2 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie”⁴⁴:

Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego Kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 110 922 726,40 PLN, co oznaczało zaawansowanie finansowe budowy na poziomie 56,67%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 54,04%. Różnica pomiędzy rzeczowym a finansowym zaangażowaniem realizacji kontraktu wynikała m.in. z wypłaty wykonawcy zaliczki oraz zwiększenia wartości kontraktu i wydłużenia okresu realizacji kontraktu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. aktualne pozostawały roszczenia wykonawcy w łącznej kwocie 7 301 393,27 PLN związane z wymianą gruntu, wykonaniem osnowy geodezyjnej oraz rozliczeniem zużytej stali.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-79, 173-183)

Zadanie 2A.2/1 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Bystrzyca Dusznicka w miejscowości Szalejów”⁴⁵:

Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego Kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 31 352 939,32 PLN, co oznaczało zaawansowanie finansowe budowy na poziomie 21,17%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 5,74%. Różnica pomiędzy rzeczowym a finansowym zaangażowaniem realizacji kontraktu wynikała m.in. z wypłaty wykonawcy zaliczki. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. aktywne pozostawały roszczenia wykonawcy w łącznej kwocie 5 660 182,04 PLN związane z badaniami archeologicznymi, wykonaniem drogi serwisowej i wzrostem minimalnych stawek wynagrodzenia za pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Na niskie zaawansowanie realizacji kontraktu wpływ miały warunki gruntowe realizowanego zadania i wynikająca z nich konieczność wprowadzenia projektów i rysunków zamiennych. Celem poprawy sytuacji zamawiający na bieżąco prowadził spotkania mające na celu wyjaśnienie wątpliwości wykonawcy i przyspieszenie prac.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-79, 173-183)

Zadanie 2A.2/2 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Duna miejscowość Krosnowice”⁴⁶:

Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego Kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 13 530 768,05 PLN, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 16,58%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 2,11%. Różnica pomiędzy rzeczowym a finansowym zaangażowaniem realizacji kontraktu wynika m.in. z wypłaty wykonawcy zaliczki. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. aktywne pozostawały roszczenia wykonawcy w łącznej wysokości 3 136 988,31 PLN związane z częściowym brakiem dostępu do terenu budowy, opinią konserwatora zabytków oraz wzrostem minimalnych stawek wynagrodzenia za pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Niskie wykonanie kontraktu związane było z wystąpieniem odmiennych warunków geotechnicznych podłoża oraz złóż

⁴⁴ W dniu 4 grudnia 2017 r. została podpisana umowa nr OVFMP-2A.1/2 z Joint Venture firm: PORR S.A. (lider) oraz PORR Bau GmbH (partner) na kwotę 174 851 740,02 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 974 dni, tj. do dnia 24 września 2020 r. W dniu 21 listopada 2019 r. podpisano poprawkę nr 2 do kontraktu, którą zwiększono wartość kontraktu do kwoty 195 724 108,29 PLN i wydłużono okres jego realizacji o 334 dni (do 24 sierpnia 2021 r.)

⁴⁵ W dniu 16 kwietnia 2018 r. została podpisana umowa nr 1/WR.RPJ1.543.3.2018 z firmą Power Construction Corporation of China, Limited na kwotę 148 120 087,01 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 1188 dni, tj. do dnia 4 grudnia 2021 r.

⁴⁶ W dniu 16 kwietnia 2018 r. została podpisana umowa nr 2/WR.RPJ1.543.3.2018 z firmą Power Construction Corporation of China, Limited na kwotę 81 590 555,27 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 1188 dni, tj. do dnia 4 grudnia 2021 r.

w stosunku do uwzględnionego w Projektach Budowlanych i Wykonawczych. Wynikała z tego konieczność wprowadzania projektów zamiennych, które umożliwiałyby otwarcie frontu robót wykonawcy. Uznano przy tym, że tempo mobilizacji Wykonawcy i przygotowania dokumentów kontraktowych było wolne. Celem zapobieżenia temu na bieżąco zamawiający prowadził spotkania mające na celu wyjaśnienie wątpliwości wykonawcy i przyspieszenie prac.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-79, 173-183)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. od początku realizacji Projektu w ramach **komponentu 5** środki wydatkowano na realizację trzech zadań, tj. odpowiednio:

- 4 539 303,00 PLN na zadanie 5.3 "Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc Techniczna oraz wsparcie jednostek wdrażania projektu w zakresie wdrażania Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły". Stanowiło to 28,87% wartości kontraktu zawartego z SWECO Consulting sp. z o. o. (lider JV) na kwotę 15 721 791,74 PLN. Przy zaangażowaniu rzeczowym jego realizacji na poziomie 42,8%;
- 40 438 004,05 PLN na zadanie 5.4 Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc Techniczna i Szkolenia, działania informacyjno-promocyjne oraz Wsparcie Techniczne dla Projektu i Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego JRP". Stanowiło to 40,96% wartości kontraktu zawartego z SWECO Consulting sp. z o. o. (lider JV) na kwotę 98 711 386,80 PLN. Przy zaangażowaniu rzeczowym jego realizacji na poziomie 48,36%;
- 663 791,33 PLN na zadanie 5.6 Master Plan dla zlewni rzeki Bóbr - Koncepcja wdrożenia PZRP w zlewni rzeki Bóbr pod kątem identyfikacji priorytetów inwestycyjnych w regionie wodnym środkowej Odry. Stanowiło to 15% wartości kontraktu zawartego z MULTICONSULT Norge AS (lider JV) na kwotę 4 425 275,55 PLN. Przy zaangażowaniu rzeczowym jego realizacji na poziomie 25%.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 77-79, 173-183)

RZGW WL zgłaszał zastrzeżenia dotyczące jakości pracy Konsultanta w ramach zadania 5.4. Z tego powodu w okresie od 1 lutego do 21 marca 2019 r. zawiesił płatności należnego wynagrodzenia. I tak dotyczące badanego okresu raporty Konsultanta za miesiące październik, listopad i grudzień 2019 r. zatwierdzone zostały dopiero w marcu 2020 r. Wznowienie wypłaty wynagrodzenia Konsultantowi nastąpiło po podjętych przez niego działaniach w zakresie poprawy jego pracy, pomimo że nie wyeliminowano znaczących opóźnień zespołów projektowych zajmujących się: [1] podniesieniem mostu w Krośnie Odrzańskim, [2] centrami operacyjnymi i [3] rzekami w Kotlinie Kłodzkiej.

(akta kontroli: tom II, str. 21-74, 173-183, 291-343)

Odwieszenie płatności wynagrodzenia konsultanta, według Dyrektora RZGW WL, wynikało z faktu, że Zarząd w kwietniu 2019 r. dostrzegł wysiłki Konsultanta zmierzające do poprawy organizacji pracy jego zespołów projektowych oraz to, że nastawienie kadry inżynierskiej Konsultanta obsługującej projekty budowlane w roli Inżyniera Kontraktu na kontraktach związanych z realizacją zbiorników retencyjnych w Kotlinie Kłodzkiej, uległo stopniowej zmianie z dotychczas mocno inercyjnego na bardziej pro projektowe oraz nastawione zadaniowo. W przypadku przygotowania do realizacji modernizacji mostu w Krośnie Odrzańskim istotną przeszkodą był brak końcowych uzgodnień z zarządcą mostu, a jak wykazały to rozmowy z władzami samorządowymi Krosna Odrzańskiego, warunkiem akceptacji tej inwestycji było uwzględnienie przez PGW WP w planach inwestycyjnych również ochrony miasta przed falą powodziową – wymagało to wprowadzenia do Planu Realizacji Zamówień

Kontraktu 1B.8, co jest obecnie procedowane. W przypadku podkomponentu 4B⁴⁷ ograniczeniem w 2019 r. dla postępu przygotowań była konieczność ustalenia i uzgodnienia w ramach PGW WP jak i z IMGW-PIB⁴⁸ zakresu poszczególnych zadań, obiektów, które zostaną włączone do systemu, jak i koniecznej listy dodatkowych stacji pomiarowych (w ramach IMGW-PIB), co wymagało szczegółowych analiz (poza zakresem działań Konsultanta) z punktu widzenia późniejszych kosztów eksploatacji. Analizowany był również podział zadań pomiędzy IMGW-PIB i PGW WP, szczególnie w świetle zakresu rozbudowy modeli przez IMGW-PIB, w ramach Projektu OPDOW, z których IMGW-PIB zrezygnowało dopiero w drugiej połowie i pod koniec 2019 r. W związku z powyższym, obdarzono Konsultanta kredytem zaufania odwieszając płatności. Wzięto tu również pod uwagę zalecenia BŚ wyrażane w 2019 r., zarówno w trakcie kolejnych misji, jak i w Aide Memoires - zobowiązujące wszystkie JRP do regulowania kosztów prac konsultantów, w przypadku gdy potwierdzone jest zaangażowanie czasowe wykazane w rozliczeniach i kartach czasu pracy.

Odnosnie wyeliminowania do końca kwietnia 2020 r. opóźnień w realizacji zadań Konsultanta w ramach Projektu OPDOW, Dyrektor RZGW WL wyjaśnił, że po ustaleniu ostatecznych kształtów zadań w tym m.in. określeniu WWZ⁴⁹ dla mostu w Krośnie Odrzańskim oraz podpisaniu porozumienia z Główną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad (administratorem obiektu), ustaleniu liczby obiektów objętych zadaniami podkomponentu 4B, określeniem nowego zakresu ochrony biernej w zlewniach rzek Ziemi Kłodzkiej, który może być zrealizowany w ramach Projektu, opracowane zostały nowe harmonogramy zadań z uwzględnieniem zakresu projektowania oraz wykonawstwa, w tym procesu przetargowego. Zamawiający zażądał wprowadzenia optymalizacji działań zespołów Konsultanta w tym równoległości prowadzenia prac projektowych z jednoczesnym przygotowaniem dokumentów przetargowych, RAP⁵⁰, PZS⁵¹ co pozwala na przyspieszenie procesu przygotowania dokumentów do przetargu. Powyższe kroki umożliwiły dokonanie ponownej oceny czasu niezbędnego na realizację zadań i wskazały wykonalność ich realizacji w ramach czasowych Projektu OPDOW.

Na przełomie marca i kwietnia 2020 r. Konsultant zasygnalizował opóźnienia w przygotowaniu części dokumentów projektowych, szczególnie w zakresie pozyskania map z ośrodków geodezyjnych, co było związane z pandemią COVID-19 i wprowadzonymi ograniczeniami.

(akta kontroli: tom II, str. 328-329, 462-581, 609-614)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Finansowanie Projektu OPDOW, zapotrzebowanie na środki i ich uruchamianie

Opis stanu
faktycznego

RZGW WL w 2019 r. w ramach Projektu OPDOW wydatkował kwotę 177 338 649,37 PLN, z tego:

- 72 457 000,00 PLN - ze środków MBOiR;
- 47 888 891,58 PLN - ze środków BRRE;
- 160 978,75 PLN - ze środków budżetu państwa (współfinansowanie);
- 52 813 148,04 PLN z Funduszu Spójności (dalej: „FS”);

⁴⁷ Podkomponent 4B – Budowa centrów operacyjnych.

⁴⁸ Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (dalej: „IMGW-PIB”).

⁴⁹ Wysoka Woda Żeglowna - ustalony stan wody dla danych odcinków dróg wodnych określony na poszczególnych wodowskazach, po przekroczeniu którego uprawianie żeglugi jest zabronione.

⁵⁰ RAP – (ang. Resettlement Action Plan) – Plan Przesiedleń – dokument wymagany procedurami BŚ.

⁵¹ PZS – Plan Zarządzania Środowiskiem – dokument wymagany procedurami BŚ.

- 4 018 631,00 - z przychodów własnych PGW WP.

Wykazane do BKP wydatki Projektu OPDOW (na kwotę 160 373 874,37 PLN) zostały pomniejszone o środki w kwocie 16 964 775,00 PLN pochodzące ze spieniężonej w związku z rozwiązaniem kontraktu 1C.1 ubezpieczeniowej gwarancji zwrotu zaliczki (z czego: 14 420 058,75 PLN pochodziło ze środków FS, a 2 544 716,25 PLN ze środków BŚ).

(akta kontroli: tom II, str. 21-74,77-79, 100)

W 2019 r. na realizację zadań RZGW WL w ramach Projektu OPDOW zapotrzebowano środki finansowe z międzynarodowych instytucji finansowych w wysokości 120 356 000,00 PLN, w tym 72 457 000,00 PLN pochodzących z MBOiR oraz 47 899 000,00 PLN pochodzących z BRRE. Niewykorzystana kwota przyznanego na finansowanie Projektu OPDOW z finansowania środkami BRRE w wysokości 10 108,42 PLN została zwrócona przez RZGW WL w dniu 31 grudnia 2019 r.

(akta kontroli: tom II, str.206-207, 210-257)

Kontrola wykazała, że czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe (Umowa Pożyczki MBOiR, Kredyt BRRE) kształtował się na poziomie od 44 do 79 dni, licząc od dnia złożenia wniosku do BKP. Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie tych środków (od momentu wydania decyzji przez MF) na rachunek bankowy RZGW WL wynosił od 25 do 109 dni. Przy czym przyjąć należy, że środki te dostępne były na poziomie KZGW od 12 do 62 dni od daty wydania decyzji MF⁵².

Tym samym, okres uruchomienia środków przyznanego na Projekt OPDOW finansowania w 2019 r. był dłuższy niż w roku ubiegłym. W 2018 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe zamykał się bowiem w przedziale od 25 do 37 dni. Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie tych środków na rachunek bankowy wynosił od 35 do 51 dni.

(akta kontroli: tom II, str. 148-153, 241-242)

Kierownik Biura Projektu JRP wskazała, że RZGW WL jako jednostka organizacyjna PGW WP niemająca wpływu na procedowanie wydania decyzji MF i umowy dotacji, miała zapewnione finansowanie wydatków na projekty przez KZGW ze środków dotacji. W razie braku sfinalizowania procedury zawierania umowy o dotację lub jej aneksu, stosowano prefinansowanie wydatków z przychodów własnych PGW WP.

(akta kontroli: tom II, str. 82-99)

W 2019 r. w Projekcie OPDOW prefinansowano z przychodów własnych PGW WP, a następnie zrefundowano środkami dotacji, wydatki w łącznej wysokości 18 684 639,58 PLN. Płatności ze środków własnych (łącznie 54 przypadki) zrefundowane zostały w okresie od 0 do 101 dni od ich prefinansowania. Wydatki prefinansowane każdorazowo przeksięgowywane były w ciężar środków pochodzących z dotacji po otrzymaniu środków na ich refundację.

(akta kontroli: tom II, str.347-383)

Kierownik Biura Projektu JRP wskazała, że prefinansowanie wydatków Projektu OPDOW z przychodów własnych PGW WP, zabezpieczające regulowanie zobowiązań wynikających z zawartych kontraktów oraz z decyzji ustalających odszkodowania za nieruchomości pozyskane na potrzeby realizacji inwestycji, najczęściej występowało w odniesieniu do płatności w okresie styczeń – kwiecień 2019 r. Związane to było z długim okresem oczekiwania na podpisanie przez PGW WP umowy dotacji z MGMIŻŚ przyznającej środki na zadania Projekty OPDOW.

(akta kontroli: tom II, str. 82-99)

⁵² Dostępność ustalona na podstawie liczby dni od wydania decyzji MF do zawarcia umowy dotacji + pięć dni przewidzianych na uruchomienie środków.

Zapłata ze środków własnych PGW WP wydatków w Projekcie OPDOW dokonana została każdorazowa na podstawie pisemnego wniosku RZGW WL i decyzji (zgody) wydanej przez PGW WP w tym zakresie. Przy czym w sześciu przypadkach płatności na łączną kwotę 6 647 675,98 PLN zostały prefinansowane z przychodów własnych (29 marca 2019 r.) i zrefundowane (30 kwietnia 2019 r.), w sytuacji, gdy terminem ich zapłaty przypadał na okres od 26 kwietnia do 27 maja 2019 r. We wnioskach (z 26 i 27 marca 2019 r.) o zgodę na ich prefinansowanie wskazano na terminy ich zapłaty.

(akta kontroli: tom II, str. 82-99, 347-348, 344-346, 400-445)

Według wyjaśnień Dyrektora RZGW WL, wnioskowanie o prefinansowanie wydatków do końca marca 2019 r. miało na celu zabezpieczenie płatności w przypadku opóźnienia w podpisywaniu umowy dotacyjnej i dotyczyło wszystkich płatności (faktur) Projektu OPDOW przekazanych do zapłaty w I kwartale 2019 r. do Wydziału Księgowo-Finansowego przez JRP. Wcześniejsza płatność części wydatków w ramach zadania ochrony od powodzi Kotliny Kłodzkiej uwarunkowana była również konicznością terminowego rozliczenia zaliczki otrzymanej na realizację tego zadania z FS.

(akta kontroli: tom II, str. 582-606)

W dniu 27 grudnia 2019 r. z przychodów własnych PGW WP zapłacona została również kwota 4 018 631,00 PLN tytułem zaliczki dla wykonawcy zadania 1.B.1/1(a). Wydatek ten przedstawiony został do refundacji z FS w 2020 r. w ramach podpisanej w dniu 20 grudnia 2019 r. umowy dotacji.

Pomimo podejmowania działań w zakresie prefinansowania wydatków Projektu OPDOW przychodami własnymi PGW WP, w 2019 r., w 13 przypadkach na 55 sfinansowanych w ten sposób⁵³, zapłata zobowiązań w łącznej wysokości 7 082 109,13 PLN nastąpiła od jednego do 25 dni po terminie płatności⁵⁴. Odsetki z tego tytułu nie zostały wypłacone. Uprawnieni do ich żądania kontrahenci złożyli pisemne lub ustne oświadczenia o rezygnacji z ich dochodzenia⁵⁵. Prefinansowanie wydatków Projektu OPDOW przychodami własnymi PGW WP było wynikiem zbyt długotrwałych i biurokratyzowanych procedur pozyskiwania środków w ramach Projektu OPDOW. Pomimo, że środki tego Projektu były zabezpieczone i dostępne, PGW WP zmuszone były zaangażować przejściowo środki własne, by przeciwdziałać naliczeniom przez kontrahentów odsetek za dokonanie nieterminowo płatności za zobowiązania.

(akta kontroli: tom II, str. 82-99, 148-170, 615-619)

⁵³ Wskazane wydatki zostały zbadane pod względem terminowości ich zapłaty, przy czym dwa wydatki o najwyższej kwocie weszły w skład wylosowanej próby badawczej o której mowa w pkt. 4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

⁵⁴ Według informacji udzielonej przez Dyrektora RZGW WL opóźnione płatności zostały uregulowane niezwłocznie po uzyskaniu zgody z KZGW na dokonanie zapłaty ze środków własnych PGW WP, wobec braku dostępnych środków Projektu OPDOW w terminie płatności tych należności. W przypadku płatności z tytułu odszkodowań za przejęte nieruchomości miały one dodatkowo krótkie terminy płatności. O zgodę na płatność ze środków własnych wystąpiono przed upływem terminów płatności, za wyjątkiem dwóch przypadków, gdy od wykonawcy uzyskano przed upływem tego terminu pisemną zgodę na dokonanie zapłaty po upływie terminu (deklaracje o niedochodzeniu odsetek). Zapotrzebowanie na środki Projektu OPDOW na I kwartał 2019 r. zostało złożone przez RZGW WL w dniu 14 grudnia 2018 r., MF wydał stosowną decyzję w dniu 31 stycznia 2019 r., a środki pieniężne były do dyspozycji po podpisaniu umowy dotacji przez PGW WP i MGMIŻS w dniu 22 marca 2019 r.; na II kwartał 2019 r. zapotrzebowanie złożono w dniu 21 lutego 2019 r. (aneks do umowy dotacji podpisano w dniu 22 maja 2019 r.); na III kwartał 2019 r. - zapotrzebowanie w dniu 27 maja 2019 r. (aneks do umowy dotacji w dniu 3 września 2019 r.); na IV kwartał 2019 r. - zapotrzebowanie w dniu 10 września 2019 r. (aneks do umowy dotacji w dniu 3 grudnia 2019 r.).

⁵⁵ Łączna wartość 11 należności, których zapłata nastąpiła z przekroczeniem terminu płatności wynoszącym od jednego do 25 dni, a kontrahenci nie złożyli na piśmie oświadczenia o zrzeczeniu się odsetek z tego tytułu - wyniosła 163 837,14 zł PLN. Ewentualne odsetki za zwłokę wyniosłyby 91,92 PLN.

W celu zapewnienia finansowania Projektu OPDOW ze środków Unii Europejskiej, jednostki wdrożeniowe podpisały następujące umowy na dofinansowanie z programu *Oś priorytetowa II Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu. Działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska*:

- Umowa POIS.02.01.00-00-0020/17-00 „Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Miasta Kłodzka” zawarta w dniu 28 czerwca 2017 r. pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: „NFOŚiGW”) a RZGW WL;
- Umowa POIS.02.01.00-00-0016/17-00 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Słubice” zawarta w dniu 18 sierpnia 2017 r. pomiędzy NFOŚiGW a RZGW WL⁵⁶;

oraz z programu *Oś priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego* w ramach działania 3.2 *Rozwój transportu morskiego, śródlądowych wód wodnych i połączeń multimodalnych* - Umowa POIS.03.02.00-00-0068/18-00 „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry – przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej – ETAP II”, zawarta w dniu 20 grudnia 2019 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Centrum Unijnych Projektów Transportowych a RZGW WL.

(akta kontroli: tom II, str. 148-153)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Plan zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie dla Projektu OPDOW obowiązywał Plan zamówień (Procurement Plan) z dnia 16 kwietnia 2018 r.⁵⁷, a następnie z dnia 20 marca 2019 r.⁵⁸.

BKP opracowało i przekazało do BŚ także aktualizację planu zamówień publicznych według stanu na dzień 9 stycznia 2020 r., który uzyskał „no objection” BŚ w dniu 16 listopada 2019 r. oraz zgodę Komitetu Sterującego Projektu (dalej: „KSP”) na włączenie/wyłączenie zadań z dnia 2 stycznia 2020 r.

(akta kontroli: tom I, str. 6-8)

W 2019 r. RZGW WL przeprowadził i zakończył w ramach Projektu OPDOW cztery postępowania o udzielenie zamówień publicznych, tj.:

- dwa o łącznej wartości 352 856 881,26 PLN przeprowadzone w trybie ICB⁵⁹, w wyniku rozstrzygnięcia których:
 - w dniu 19 listopada 2019 r. podpisano z wybranym wykonawcą umowę dla Kontraktu 1B.1/1(a) „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry - przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej - ETAP II”, o wartości 109 067 377,54 PLN; czas na realizacji zadań wynosi 1 096 dni od wydania polecenia rozpoczęcia robót;
 - w dniu 20 września 2019 r. podpisano z wybranym wykonawcą umowę dla Kontraktu 1B.6/1 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie. Nowa Sól Etap I i II” oraz dla Kontraktu 1B.6/2 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej

⁵⁶ Pierwotnie umowę zawarł Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze.

⁵⁷ Uzyskał „no objection” BŚ w dniu 24 kwietnia 2018 r.

⁵⁸ Uzyskał „no objection” BŚ w dniu 29 marca 2019 r.

⁵⁹ ICB (International Competitive Bidding) - Międzynarodowy przetarg konkurencyjny – procedura BŚ.

miasta Krosno Odrzańskie. Wężyska-Chlebowo”, o wartości odpowiednio 144 189 680,20 PLN i 99 599 823,52 PLN; w obu przypadkach czas na realizację zadań wynosi 1 290 dni od wydania polecenia rozpoczęcia robót;

- jedno o wartości 284 314,50 PLN w trybie SSS⁶⁰, w wyniku rozstrzygnięcia którego w dniu 24 kwietnia 2019 r. podpisano z wybranym Konsultantem umowę dla Kontraktu 5.3(a) „Nadzór autorski nad kontraktem 1C.1”, z okresem realizacji do 21 lipca 2021 r. lub do dnia wykonania nadzorów w liczbie wskazanej w umowie (w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej);
- jedno o wartości 472 800,00 PLN w trybie IC⁶¹, w wyniku rozstrzygnięcia którego w dniu 2 grudnia 2019 r. podpisano z wybranym Konsultantem umowę dla Kontraktu 5.9 „Konsultant ds. komunikacji w Jednostce Realizującej Projekt OPDOW we Wrocławiu”, z okresem realizacji do dnia 30 czerwca 2023 r.

Szczegółowemu badaniu poddano dwa postępowania o udzielenie zamówienia na Konsultantów (zadanie 5.3(a) w trybie SSS oraz zadanie 5.9 w trybie IC).

W postępowaniu zakończonym podpisaniem Kontraktu 5.3(a), wybór Konsultanta był zgodny z zatwierdzonym przez BŚ Procurement Plan z dnia 20 marca 2019 r. oraz „stanowił naturalną kontynuację poprzednich prac wykonywanych przez konkretną firmę o bardzo małej wartości (do 100 tys. USD)”⁶², co zgodnie z regulacjami BŚ⁶³ warunkowało prowadzenie postępowania w trybie SSS.

Podpisanie Kontraktu poprzedzone było negocjacjami cenowymi prowadzonymi w dniu 15 lutego 2019 r., podczas których strony doszły do porozumienia co do treści i szacunkowej wartości umowy nadzoru autorskiego nad realizacją zadania 1C.1. W zawiązku z przekazaniem w dniu 23 maja 2019 r., przesyłką pocztową poleconą⁶⁴, Konsultantowi informacji o przyznaniu kontraktu wraz z podpisaną umową, ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w następujący sposób:

- w dniu 28 maja 2019 r. przekazano do BŚ, w celu publikacji⁶⁵, treść ogłoszenia, w wersji polskiej i angielskiej, o przyznaniu kontraktu;
- w dniu 12 czerwca 2019 r. ogłoszenia, w wersji polskiej i angielskiej, o przyznaniu kontraktu opublikowano na stronie internetowej RZGW WL (<https://wroclaw.rzgw.gov.pl>) oraz na stronie internetowej PGW WP.

Natomiast w postępowaniu zakończonym podpisaniem Kontraktu 5.9, dla którego treść Opisu Przedmiotu Zamówienia (dalej: „TOR⁶⁶”) wysłano do BŚ w dniu 23 lipca 2019 r., uzyskując w dniu 7 sierpnia 2019 r. „no objection”. Od dnia 17 września do dnia 7 października 2019 r. (termin składania aplikacji) zamieszczono na stronie internetowej PGW WP „Zaproszenie do Wyrażenia Zainteresowania zamówieniem”. Zaproszenie przekazano także za pośrednictwem Wydziału Komunikacji RZGW WL do współpracujących biur prasowych, jak również przekazano potencjalnie zainteresowanym specjalistom ds. Public Relations. Wobec powyższych działań w terminie złożono dwie aplikacje. Komisja powołana do wyboru Konsultanta, po zapoznaniu się ze złożonymi aplikacjami, podjęła decyzję o zaproszeniu kandydatów na Konsultanta na indywidualne rozmowy. Podczas oceny kandydatów

⁶⁰ SSS (Single Source Selection of Consultants) – Wybór konsultantów z wolnej ręki – procedura BŚ.

⁶¹ IC (Individuals Consultant) – Wybór konsultantów indywidualnych – procedura BŚ.

⁶² Postępowanie poniżej progu kwotowego określonego na podstawie ryzyk i zakresu projektu oraz określonego w Procurement Plan – zwolnienie z przekazania do BŚ w celu dokonania przeglądu i wydania „no objection” na Opis przedmiotu Zamówienia na takie zamówienia.

⁶³ Instrukcja BŚ „Wybór i zatrudnianie Konsultantów przez pożyczkobiorców Banku Światowego w ramach pożyczek MBOiR oraz kredytów i grantów MSR” ze stycznia 2011 r. ze zmianami.

⁶⁴ Odbiór 27 maja 2019 r.

⁶⁵ Opublikowano 11 czerwca 2019 r. (<http://pubdocs.worldbank.org>).

⁶⁶ TOR – ang. Terms of Reference.

w oparciu o złożone aplikacje i przeprowadzone rozmowy w kontekście spełnienia kryteriów określonych w TOR, członkowie Komisji dokonali stosownych ocen indywidualnych kandydatów. Kandydaci zostali również zweryfikowani pod kątem kryterium braku konfliktu interesów oraz spełnienia kryteriów kwalifikacji. Po opracowaniu rankingu, na podstawie oceny zbiorczej, Komisja wybrała jednego kandydata najlepiej spełniającego wymagania stawiane w TOR i rekomendowała podjęcie negocjacji warunków kontraktu z tym kandydatem.

W dniu 22 listopada 2019 r. wystąpiono, za pośrednictwem BKP, do BŚ z wnioskiem o uzyskanie „no objection” dla zatrudnienia jednego Konsultanta spośród dwóch kandydatów, którzy wyrazili zainteresowanie realizacją zamówienia. Do BŚ przekazano także „Raport z oceny aplikacji w procesie wyboru IC wraz z rekomendacją kandydata do podjęcia negocjacji” oraz projekt warunków Kontraktu. Po otrzymaniu w dniu 2 grudnia 2019 r. „no objection” BŚ rozpoczęło negocjacje z rekomendowanym przez Komisję kandydatem na Konsultanta w zakresie m.in. maksymalnej kwoty wynagrodzenia, a następnie podpisano z nim Kontrakt z ustaleniami wynikającymi z negocjacji.

Kontrola ww. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na Konsultantów nie wykazała naruszeń procedur BŚ, w szczególności wytycznych realizacji zamówień „Wybór i zatrudnianie konsultantów przez pożyczkobiorców Banku Światowego w ramach pożyczek MBOIR oraz kredytów i grantów MSR” ze stycznia 2011 r., ze zmianami wprowadzonymi w lipcu 2014 r.

(akta kontroli: tom I, str. 9-14)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4. Zagrożenia, ryzyka i problemy związane z realizacją Projektu OPODOW

Opis stanu
faktycznego

Do najważniejszych zdiagnozowanych problemów, zagrożeń i ryzyk związanych z realizacją zadań Projektu OPDOW należy zaliczyć m.in.:

- zmiany projektowe w zadaniach 2A.2/1 (Zbiornik Szalejów) i 2A.2/2 (Zbiornik Krosnowice) - w wyniku przeprowadzonych badań warunków gruntowych stwierdzono konieczność i zasadność wprowadzenia zmian w projektach wykonawczych poprzez zastosowanie rozwiązań projektowych konstrukcji (korpusu) zapór umożliwiających optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów miejscowego materiału gruntowego oraz dostosowanie rozwiązań technicznych elementów zapory do zweryfikowanych i ustalonych warunków geotechnicznych posadowienia konstrukcji, co spowoduje opóźnienie w realizacji kontraktów;
- problemy z zatwierdzeniem płatności na rzecz Konsultanta, w związku z zastrzeżeniami JRP dotyczącymi jakości świadczonych przez nich usług, która jednak w porównaniu do roku poprzedniego uległa nieznacznej poprawie;
- protesty organizacji ekologicznych (w związku z planami dotyczącymi robót mających na celu poprawę warunków żeglowności na rzece Odrze⁶⁷ – podkomponent 1B) oraz skargi mieszkańców (w związku z realizacją zadań ochrony pasywnej w Kotlinie Kłodzkiej - podkomponent 2B), które rodzą ryzyko opóźnień lub zaniechania realizacji części zadań tych podkomponentów, ze względu na wydłużenie się postępowań administracyjnych. W celu przeciwdziałania temu zjawisku RZGW WL prowadziło szeroką akcję informacyjną i konsultacyjną. Ponadto w ich wyniku, wskutek wielokrotnych

⁶⁷ Przyczyną tego stanu może być ewentualna budowa stopni wodnych oraz prowadzenie prac w kierunku skanalizowania koryta Odry.

dyskusji, zakres podkomponentu 2B został zmodyfikowany i będzie skupiał się na modernizacji cieków przepływających przez dziewięć miejscowości Ziemi Kłodzkiej w sposób nieoddziałujący na mieszkańców i tereny wokół tych cieków oraz na równoczesnym przygotowaniu drugiego etapu robót zapewniających poprawę czynnej i biernej ochrony przeciwpowodziowej na tym obszarze. W celu przeciwdziałania napięciom społecznym RZGW WL zatrudnił także Konsultanta ds. komunikacji społecznej, odpowiedzialnego za zarządzanie tym obszarem;

- zaplanowane do realizacji cztery suche zbiorniki wodne w ramach podkomponentu 2A mogą nie być wystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w Kotlinie Kłodzkiej, w związku z koniecznością uzyskania dodatkowej retencji dla zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej w tym rejonie;
- pandemia COVID-19 utrudniająca realizację zadań obu Projektów, mogąca mieć wpływ na: ograniczenia zakresu i czasu wykonywania robót ze względu; brak pracowników (rynek usług budowlanych korzysta z pracowników z Ukrainy, Białorusi i innych krajów oferujących tańszą siłę roboczą); przerwanie łańcuchów dostaw materiałów, sprzętu, urządzeń i kruszyw; ograniczenie w dostępie do urzędów i prowadzenia procedur administracyjnych; znaczące ograniczenie lub wręcz uniemożliwienie prowadzenia procedur upublicznienia.

(akta kontroli: tom II, str. 1-74, 148-152, 173-183, 462-581)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działanie RZGW WL w powyższym obszarze.

OBSZAR

4. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDOW, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej

Opis stanu
faktycznego pis stanu
faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki o łącznej wartości 154 436 642,09 PLN⁶⁸ (96,3% wszystkich wydatków poniesionych przez RZGW WL na realizację Projektu OPDOW w 2019 r.). Wydatki te dokonane zostały na podstawie 53 dokumentów, z których:

- dziewięć dokumentów, o łącznej wartości 42 127 253,01 PLN⁶⁹, dotyczyło komponentu 1 (97,1% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego komponentu),
- 25 dokumentów, o łącznej wartości 95 800 604,86 PLN, dotyczyło podkomponentu 2A (98,0% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego podkomponentu),
- dwa dokumenty, o łącznej wartości 214 099,18 PLN, dotyczyły komponentu 5 (Kontrakt 5.3) (19,2% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego Kontraktu),

⁶⁸ Wydatki poniesione w 2019 r. na realizację Projektu OPDOW o łącznej wartości 154 097 675,69 PLN wybrane zostały losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej. Pozostała część badanych wydatków, tj. 338 966,40 PLN, wybrana została doбором celowym (jeżeli wydatek z wylosowanej próby był mniejszy niż wartość dokumentu płatniczego (ponieważ dotyczył tylko jednego źródła finansowania) sprawdzeniu podlegała cała operacja gospodarcza wyszczególniona w dokumencie płatniczym, a różnicę pomiędzy kwotą wylosowaną do badania a kwotą zbadaną wyszczególniona została jako dobór celowy).

⁶⁹ Wartość bezwzględna 76 056 803,01 PLN.

- 16 dokumentów, o łącznej wartości 15 630 893,71 PLN, dotyczyło komponentu 5 (Kontrakt 5.4) (89,4% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego Kontraktu),
- jeden dokument, o wartości 663 791,33 PLN, dotyczył komponentu 5 (Kontrakt 5.6) (100% wydatków poniesionych w 2019 r. w ramach tego Kontraktu).

Poddane kontroli wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW oraz warunkami umów finansowych, a środki uzupełniające z budżetu państwa zostały zapewnione i wykorzystane zgodnie z odpowiednimi umowami finansowania oraz na potrzeby, na które zostały przyznane. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zgodności z postanowieniami Umów o dofinansowanie POLiŚ oraz Umowy Pożyczki MBOiR i Umowy Kredytu BRRE przez upoważnione osoby, a także zatwierdzone do wypłaty przez Dyrektora RZGW WL. We wszystkich przypadkach prawidłowo opisano źródła ich finansowania - badane dokumenty księgowe zostały sporządzone oraz opisane zgodnie z przepisami *ustawy o rachunkowości* oraz z procedurami BŚ w tym zakresie. Wykazane w nich wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW WL.

W kontrolowanych wydatkach zapłaty dokonano terminowo, za wyjątkiem trzech przypadków⁷⁰, w których wystawcy dowodu księgowego (wykonawcy) złożyli deklaracje⁷¹ o niedochodzeniu odsetek za opóźnienie w zapłacie. Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z kontraktami zawartymi w ramach realizowanego przez RZGW WL Projektu OPDOW oraz odpowiednio udokumentowane (Raporty miesięczne i finansowe Konsultanta/Inżyniera wraz z załącznikami, Przejściowe Świadczenia Płatności z załącznikami, umowy, decyzje, Protokoły/Porozumienia uzgodnienia wartości odszkodowania). Środki zapewnione na przesiedlenia w związku z koniecznością realizacji inwestycji na zamieszkałych terenach zostały wykorzystane m.in. zgodnie z przeznaczeniem na podstawie odpowiednich decyzji wyłączeniowych, jak również zgodnie z Planem RAP oraz umową pożyczki.

Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w programie ewidencji danych (dostarczonym przez BKP) jako wydatki Projektu OPDOW oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięczne i kwartalne). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW WL.

(akta kontroli: tom I, str. 149-296)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW WL w badanym obszarze. Stwierdzone przypadki nieterminowych płatności nie miały wpływu na finansowanie Projektu OPDOW, ponieważ na przekroczenie tych terminów wyrazili zgodę kontrahenci, zrzekając się należnych im z tego tytułu odsetek.

⁷⁰ Na podstawie wystawionej faktury nr 01/10/2019, część należności na rzecz Eko-Wod Sp. z o.o. w kwocie 4 886 277,86 zł (finansowanej z BRRE), zapłacono z 19-dniową zwłoką w płatności. Na podstawie wystawionej faktury nr 036/19/09/S1, część należność na rzecz POOR S.A. w kwocie 2 031 994,16 zł (finansowanej z BRRE), zapłacono z 20-dniową zwłoką w płatności. Na podstawie wystawionej faktury nr 033/19/06/S1, całość należności na rzecz POOR S.A. w kwocie 5 368 912,87 zł, zapłacono z jednodniową zwłoką w płatności.

⁷¹ Deklaracja Eko-Wod Sp. z o.o. z 25 października 2019 r. oraz deklaracje POOR S.A. z 25 października 2019 r. i z 5 sierpnia 2019 r.

5. Kontrola zarządcza w Projektach OPDO i OPDOW

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie, RZGW WL w ramach kontroli zarządczej realizowanej w obu Projektach prowadził bieżący monitoring i nadzór nad przebiegiem poszczególnych zadań m.in. poprzez spotkania i narady z podmiotami zaangażowanymi w realizację, raportowanie zaawansowania prac oraz proces zarządzania ryzykiem. Przekazywano także do BKP comiesięczne informacje w zakresie zadań realizowanych w ramach Projektów oraz raportowano o problemach i zagadnieniach omawianych podczas posiedzeń Komitetu Roboczego i KSP. Sporządzane i przekazywane do BKP były również miesięczne sprawozdania finansowe.

(akta kontroli: tom II, str. 148-153, 173-187, 270-280)

W ramach zarządzania ryzykiem w obu Projektach, RZGW WL w 2019 r. dokonało identyfikacji ryzyk, które następnie poddało analizie i ocenie ze względu na prawdopodobieństwo i skutek ich wystąpienia.

(akta kontroli: tom II, str.148-153,446-481)

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym RZGW WL, obsługa projektów prowadzona była przez JRP), a w szczególności: Kierownik JRP, Kierownik Biura Projektu, Zastępcę Kierownika Projektu (ds. technicznych), Zastępcę Kierownika Projektu (ds. kontraktów), Zespół ds. Finansów, Zespół ds. Prawnych, Zespół ds. Technicznych, Zespół ds. Środowiskowych, Zespół ds. Nieruchomości. Na koniec 2019 r. w JRP zatrudnionych było łącznie 36 osób (33,15 etatu). W 2019 r. zakończono współpracę z czterema pracownikami: kierownikiem byłego JRP II, starszym specjalistą w Zespole ds. Finansowych, starszym specjalistą w Zespole ds. Technicznych oraz starszym specjalistą w Zespole ds. Środowiskowych. Natomiast rozpoczęło współpracę z sześcioma nowymi pracownikami: Kierownikiem Zespołu ds. Technicznych; głównym specjalistą w Zespole ds. Finansowych, starszym specjalistą w Zespole ds. Środowiskowych; specjalistą w Zespole ds. Technicznych; radcą prawnym w Zespole ds. Prawnym oraz specjalistą w Zespole ds. Prawnych. W dniu 2 grudnia 2019 r. został podpisany również kontrakt na usługi konsultingowe z Konsultantem ds. Komunikacji.

(akta kontroli: tom II, str. 148,153, 172-187)

W 2019 r. RZGW WL objęte zostało audytami finansowymi przeprowadzonymi przez BKP, w ramach:

- Projektu OPDO, w zakresie rozliczenia finansowego kontraktu realizowanego przez Mota-Engil Central Europe S.A. (MECE), zgodnie z Umową nr 0109/I/0204/01/WR/2014 z dnia 23 września 2014 r. na zadanie „B3-2Odcinek: Rzeka Widawa od mostu kolejowego (ul. Krzywoustego) do ujścia do Odry”. Kontrola nie wykazała uchybień;
- Projektu OPDOW, w zakresie: [1] kontraktu 1B.6 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie (1B.6/1 Nowa Sól etap I i II; 1B.6/2 Wężyska Chlebowo)” - wypłaty zaliczki na rzecz wykonawcy. Kontrola nie wykazała uchybień; [2] usług konsultingowych w ramach kontraktu nr 5.3 – raportu miesięcznego nr 24 za miesiąc marzec 2019 r. oraz nr 5.4 – raportu miesięcznego nr 24 za miesiąc listopad 2018 r. Kontrola wykazała m.in., że raporty miesięczne składane przez Konsultanta zawierały szereg braków i nieprawidłowości m.in.: niejasne opisy, brak identyfikowania konkretnych zadań do wykonania w kartach czasu pracy; nieadekwatne nakłady czasu pracy do opisu zadań; dublowanie czynności kilku ekspertów; błędnie wskazywane umowy, decyzje, terminy, niespójności danych pomiędzy treścią raportu, a załączonymi tabelami, opisami w kartach casu pracy itd.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW WL w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, dnia maja 2020 r.

Kontrolerzy:

Ksymena Kramarczyk-Rosiak
Doradca ekonomiczny

.....

Mariusz Orawczak
Specjalista kontroli państwowej

.....

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

.....